

Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 7. In matrimonio tamen fidelium baptizatorum ratio contractū separabilis est à ratione Sacramenti, dabileque est verum matrimonium quod non sit Sacrementum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](#)

vel per duos viros, vel per duas mulieres, æquæ
aæ per literas nullius sexus.

CAPUT VII.

In matrimonio tamen fideliūm baptizatorum ratiō
contraclūs separabilis est à ratione Sacra-
menti, dabileque est verum matrimonium,
quod non sit Sacramentum.

Hoc fieri posse negant Ledefina, Sanchez, Castro-Palao, Averla, noster Cornejo, noſter Bonæ ſpeci. Sed merito affirmant Cajetanus, Melchior Canus, Vafquez, Bonacina, Pontius, Villalobos, Sylvius, Gonet, Herinx, & nostris Gabriel à S. Vincentio, Andritas à Matre Dei, & alii, quos l. 5 retulimus c. 130 n. 1445. Quia contraclūs matrimonii, intentione celebrandi ipſum, ſeparari potest ab intentione celebraudi Sacramentum. Ut pote à qua de facto ſeparatur in infidelibus, ſeparataque fuit pluribus annorum milibus, quibus matrimonium elevatum non fuit ad dignitatem Sacramenti. Ex quo vero Christus matrimonium baptizatorum ad eam dignitatem elevavit, non invalidavit contraclūs matrimonii alia validum, nec abſtulit contrahebitus poteratatem validè contrahendi abſque intentione Sacramenti (nulum quippe invenitur in Scriptura vel Traditione fundamentali dicendi, contraclūs matrimonii ſic à Christo elevatum eſſe ad rationem Sacramenti, ut si Sacramentum non eſſet, nec contraclūs eſſet) ſed valido baptizatorum contraclūs ſolum addidit dignitatem Sacramenti, dum addeſſent reliqua ad rationem Sacramenti generaliter requiſita. Certum eſt autem, ex declaratione Concilii Florentini, intentionem faciendi Sacramentum, ſeu faciendi quod facit Ecclesia, uſque ad eſſe requiſita, ut, ſi defit, non perficiatur Sacramentum. Cū ergo intentione illa æquæ poſſit contrahebitus non addeſſe, ac potest exterius applicanti materiali, & proſerenti formam Baptiſti, non addeſſe intentione per hoc faciendi Sacramentum Baptiſti, ut ostendimus l. b. t. ſequitur matrimonium baptizatorum perfici poſſe in ratione contraclūs. abſque eo quod perficiatur in ratione Sacramenti.

64 At (inquietus) ſupponimus falſum, ſciliere poſſe in baptizatis abſque intentionem Sacramenti Matrimonii, ubi addeſſent intentione contraclūs; vel poſſe adſeſſe intentionem illi contraria. Cum intentione faciendi Sacramentum Matrimonii ex Christi iuſtitione ſit in baptizatis ipsam eſſe faciendi contraclūs matrimonii. Ut pote quem Christus ex ipso voluit eſſe Sacramentum, quo foret matrimonium baptizatorum.

65 At (inquietus ego) ipſe potius falſum ſupponis, principiūque peius. Hoc eſt enim quod queritur, an Christus voluerit hoc quod ipſe dicit (quodque neque ex Scriptura, neque ex Traditione, neque ex Christi iuſtitione probas.) An (inquietus) an (inquietus) co ipſo voluerit matrimonium eſſe Sacramentum, quo foret matrimonium baptizatorum; ita ut nulla in baptizatis requiretur intentione faciendi Sacramentum, niſi quæ foret ipſam intentione conficiendi matrimonii contraclūs. Hoc neque ex Scriptura dicitur, neque Concilia, neque Patres, neque communī calculo Doctores. Quia licet ex ipſis habemus, omne baptizatorum matrimonium ex Christi iuſtitione eſſe Sacramentum, co ipſo quo ponuntur reliqua ad rationem Sacramenti generaliter requiſita, v. g. intentione ſupriā dicta. Ceterum quod huc ex ipſo adſint, quo validus eſt matrimonii baptizatorum contraclūs, hoc nullibi dicunt. Et nos opossumus probavimus loco citato. Opponitum etiam probat Bonæ ſpeci 1. de Sacram. in gen. disp. 4. dub. 3. ubi multis oſtentat, ad Sacramenti valorem.

Tom. III.

Rrr

necessarium eſſe quod minister intendat facere quod facit Ecclesia, non ſolē quod externa materialia Sacramenti, ſed quod eſſe Sacramenti, quod abſoluē intendit. Si enim non ſufficit vele exteriōrem materiali & formam reliquorum Sacramentorum, niſi per hec quis vele conficeret Sacramentum: non ſufficit ergo vele exteriōrem contraclūs matrimonii, ſeu materiali & formam illici, niſi per hec minister conficeret vele Matrimonii Sacramentum. Et huc ipſo non vele conficeret reliqua Sacra menta, quo ponere vult materiali & formam eorum: igitur nec co ipſo conficeret vult Matrimonii Sacramentum, quo ponere vult materiali & formam contraclūs matrimonialis. Denique ſi in reliquis Sacramentis requiriatur intentione diſtincta ab intentione ponendi & applicandi materiali & formam eorum: igitur & in Sacramento Matrimonii. Quod enim in Baptiſmo v. g. requiriatur intentione diſtincta, &c. ibidem n. 19. probat, quia aliqui minister plerūque baptizaret ſub invincibili ignorantia Christi, Ecclesia, & Sacramentorum eius, dum, infantem vel adulatum abluendo, diceret: te abluo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Quod censet dici non poſſe: quia Sacramentum confici debet nomine Christi; nihil autem fit nomine Christi, aut Ecclesia, ſub invincibili ignorantia Christi, & Ecclesia.

Atqui idem argumentum militat pro Sacramento Matrimonii. Si enim in eo non requireretur intentione diſtincta, &c. ministri illius plerūque illud conſiderent ſub invincibili ignorantia Christi, Ecclesia, & Sacramentorum eius, quoties utique duo baptizati in infantia, & ſtatim ad Turcas abduci, ibi inter ſe matrimonium contraherent, ubi nihil omnium de Christo, nec de rebus ad Christianæ fidei documenta ſpectantibus audiſſent. Que etiam caſu intendere non poſſent Matrimonii Sacramentum, nec agere nomine Christi, aut Ecclesia, ſub invincibili ignorantia Christi, & Ecclesia, & Sacramentorum. Nec per conſequens poſſent vele facere quod Christus iuſtituit, & quod Ecclesia facit; utpoſt prorsus invincibiliter ignorantia & Christum, & Sacramentum quod Christus iuſtituit, & quod Ecclesia facit. Neque enim voluntas vele poſſet, quod intellectus nullo modo cognoscit, ſed prorsus invincibiliter ignorat.

Siquis inſit, & contendat cum Bonæ ſpeci, di-
ctos baptizatos, ſub invincibili ignorantia Christi,
& Ecclesia, & Sacramentorum, vele equidem ma-
trimoniu[m] in ratione Sacramenti, idque non ſolum confufe, ſed & diſtincte, hoc ipſo quod diſtincte intendunt vinculum matrimoniale, five matrimoniu[m] reipsa baptizatorum, tametiſ tales ſe eſſe neſciant. Eò quod Matrimonii Sacramen-
tu[m], & matrimoniu[m] reipsa baptizatorum pror-
tuſ ſidem ſint, nec Sacramentum addat contra-
etui uluḡ novum rituum quodam miniflum, ma-
teriali & formali, ſed ſolum requirat baptiſ-
mu[m] ex parte ſubiecti, ſeu contrahebentum.

Respondeo id fruſtra contendere i^o. quia cer-
tum eſt quod baptizati, invincibiliter ignorantia
ſe eſſe tales, non velet vinculum matrimoniale
in ratione Sacramenti invincibiliter ignorati. 2°.
ſicut matrimonium baptizatorum Christus eleva-
vit ad rationem Sacramenti Matrimonii; ſic ablu-
tionem non baptizati, cum prolatione istorum
verborum: ego te baptizo in nomine Patris, &c.
Christus elevavit ad rationem Sacramenti Baptiſti.
Ipſe tamen fuerit, eum qui ſob invincibilis
ignorantia Christi, & Ecclesia, & Sacramenti Baptiſti,
vele abluere infantem non baptizatum, &
abluendo dicere: ego te baptizo, &c. non vele
co ipſo baptiſtum in ratione Sacramenti. Ergo
nec dicti contrahebentis co ipſo volunt matrimoniu[m]
in ratione Sacramenti. Tamen ergo Christi

ius instituerit matrimonium baptizatorum Sacra-
mentum novae legis, nec aliquid immutaverit cir-
ca ritus exteriore, sive materiam, formam & mi-
nistros contractus; requirit tamen in ministris
contractus intentionem generaliter requisitam in
innumeris Sacramentorum, utique faciendo quod
facit Ecclesia, distinctam ab intentione adhibendi
exteriorem ritum, sive materiam & formam con-
tractus, super subjectum capax Sacramenti Ma-
trimoni, prout in ministro Sacramenti Baptismi
requirit intentionem faciendo quod facit Ecclesia,
distinctam ab intentione adhibendi materiam &
formam Baptismi super subjectum capax Sacra-
menti Baptismi. Confer quæ dixi citato cap. 130.

CAPUT VIII.

*Matrimonium baptizatum non baptizata, con-
tractum ex Pontifica dispensatione, Sacra-
mentum est in baptizato: minime in non bap-
tizato.*

69 **I**ta Eckios in lib. homil. hom. 73. de Sacram. Sotus, Bonacina, Cornejo, Andreas à Matre Dei, contra Vaquez, Sanchez, Coninek, Palau, Pontium. Et ratio est, quia nihil obstat quoniam sit Sacramentum respectu baptizati: cum si subjectum capax illius Sacramenti; & neque ex Scriptura, neque ex Traditione habeamus Matrimonii Sacramentum sic esse essentialiter contractum duorum baptizatorum, ut habere neque rationem Sacramenti in uno Ioliū baptizato. Unde Adversarii gratis asserunt & contendunt, Christum solum elevaric ad rationem Sacramenti contractum duorum baptizatorum. Neque enim id ex Scriptura probant, neque ex Traditione. Ex altero tamen capite probare debent. Cūm ca- quæ dependent à supernaturali Dei institutione, nobis non innoteant, nisi vel per Scripturam, vel per Traditionem. Fatetur quidem, matrimonium, quæ Matrimonii Sacramentum totale, sive in utroque conjugi, esse essentialiter contra-
ctum duorum baptizatorum. Sed quid (quoso) obstat, ne matrimoniū, quæ partiale Sacra-
mentum in uno conjugi, & non in alio, sit contra-
ctus unus dumtaxat baptizati, & in eo dumtaxat Sacramentum, non in alio qui baptizatus non est, idèque capax non est Sacramenti Matrimonii? Si fieri queat, quod absolutio super duos prolat-
a sit Sacramentum in uno dispositio & capaci, non in alio indisposito & incapaci; quodque idem Ma-
trimoniū Sacramentum in uno operetur gratiam, quia dispositio; in altero non operetur, quia indispositio: Quidni etiam fieri queat, quod idem matrimonium in uno sit Sacramentum, quia ob baptizatum capaci; in altero non sit, quia ob baptizatum defectum incapaci? Id profectò lic con-
tingere merito assertimus, sed quod in baptizato non in ultius defectus dispositio, secundum Con-
cilia & Partes ex Chirli institutione necessaria ad suscipiendum Matrimonii Sacramentum.

70 Accedit 1°, quod idem matrimonium, duo-
rum baptizatorum, in uno sit Sacramentum, non
in alio, dum unus vult, alter non vult suscipere
Matrimonii Sacramentum, uti colligunt ex di-
cis cap. præcedenti. Ergo similiter in casu nofro-

71 Accedit 2°, quod in primativa Ecclesia, dum
pauci erant fideles, idèque necessitas erat con-
trahendi matrimonium cum infideilibus, congruum
erat fideliem conjugem eo casu non privari gratia
Sacramenti Matrimonii: cum ipsis, ino ma-
joribus subiacerent matrimonii difficultibus &
oneribus, quam modū. Et quidem necessarium
carere gratia Sacramentorum Confirmationis, Eu-
charistie, &c. eos qui Sacramenta illa recipere non
possunt, quia vertantur in locis ubi non habent

qui ministrent. Sed disparitas est in casu nostro,
in quo non deest minister, nec subjectum capax
Sacramenti.

Accedit 3°. quod utriusque quidem corpus, 72
consensus, & verba, seu signa exprimenda con-
sensum, sive materia & forma matrimonii, idèque
Matrimonii Sacramentum regatur consen-
sus utriusque. Quia tamen consensus, ut procedit
personaliter a quolibet coniuge (cum simili & re-
& matrimonialis, quo transferunt potestatem sui cor-
poris in aliud, & vicissim acquirit potestatem al-
lii, perfecte in ipso Sacramentum, si capax sit
illud sibi ipse ministrat, non alter; licet oblique
consensu alterius, sibi ministrare non possit.

CAPUT IX.

*Parenatum consensus necessarius non est ad valo-
rem matrimonii.*

73 **I**ta Tridentinum fest. 24. c. i. de reform. 74
matrim. ubi dicit, quod *sive damnandi sint il-
li, ut eos sancta Synodus anabemate damnat...
qui falsi affirmant matrimonia, a filiis familiis si-
ne consensu parentum contraria, irrita esse, & pa-
rentes ea rata, vel irrita facere posse.*

Certum est tamen filios, absque parentum con-
sentu matrimonium contrahentes, contra divi-
nas humanas leges, regulariter loquendo,
mortaliiter peccare (nisi prævidentur futuri irra-
tionabiliter invitati, juxta dicta p. 1. c. 5.) sicut
& Sacerdotes assistentes, ut satis innuit Tridentinum ibidem aiens, quod ejusmodi matrimonia
Ecclesia *semper detestata est.*

Merito quidem, quia matrimonium absque 75
consensu parentum contrahere, est contra pre-
ceptum honorandi parentes, graviterque repugnat
pietati in parentes, sicut & naturali existimat, quæ
dictat, filios à parentibus, absque corum con-
sentu, non debere recedere, nec ipsi privigias in-
ducere, postquam tot & tantis follicinibus &
laboribus eos iphi aluerunt, & ad statum nubi-
lent perducentur.

Hinc sequitur 1°. grave peccatum esse, con-
tra rationabile confilium parentum, nubere v.g.
cum heretica, vel in fide suspecta, vel pravis
moribus imbuta, notabiliter iniquali, vel cum
bonorum dilapidatore, &c. ino hinc in casibus,
parentes jure patrio impediti poluant matrimonium
filiorum suorum, peccantque Ecclesia Pra-
lati, ejusmodi matrimonios faventes; heu &
Sacerdotes in Universitatibus nimis facile astientes
matrimonii iniquitatem, quæ parentibus incon-
futabiliter vel iniurie incurant. *Nam nec in terris fili
fine consensu patrum redit & sive nubunt. Terti-
llianus lib. 1. ad uxorem.*

Sequitur 2°, nimis laxam esse sententiam co-
rum qui dicunt, filios, in consuluis parentibus, licet
matrimonium inire posse; sicut & eorum qui (cum
Sanchez l. 4. de matrim. disp. 23. n. 10.) generiter
aliant, filios, invitatis parentibus, ad nuptias licet
progedi, postquam confilium & consensum po-
rum petierunt, nec obtinerunt. Cum hoc solum
licitum sit, dum parentes injuste & irrationaliter
difficiuntur.

Sequitur 3°. justas esse leges Civiles, quæ in 73
Hispania & Gallia parentibus dant facultatem
exharranendi filios & filias, contra usum ratio-
nablemque voluntatem ipsorum matrimonia con-
trahentes. Justum est enim hoc fratre levitatem
coercere filiorum, ne per eam grave dedecos fa-
milia sua inferant, vel gravem parentibus mo-
rorem, ut pluribus ostendit Basilius Pontus l. 2.
de matrim. c. 1. ubi etiam probare conatur ex
Tertulliano & Basilio, prius Ecclesia temporis.